

**Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
k aplikaci nového základního kvalifikačního předpokladu podle § 53 odst. 1 písm. l) zákona
č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZVZ)**

V souvislosti s přijetím zákona č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu, byl zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, novelizován. Tato novelizace byla provedena zákonem č. 375/2015 Sb. s účinností od 1. ledna 2016.

Novelizací bylo dotčeno ustanovení § 53 ZVZ, které upravuje problematiku základní kvalifikace. Ke stávajícím základním kvalifikačním předpokladům (§ 53 odst. 1 písm. a) až k) ZVZ, a případně i § 53 odst. 2 ZVZ) se přidává nový předpoklad vymezený v ustanovení § 53 odst. 1 písm. l) ZVZ. Podle tohoto ustanovení splňuje základní kvalifikační předpoklady dodavatel, vůči němuž nebyla v posledních 3 letech zavedena dočasná správa nebo v posledních 3 letech uplatněno opatření k řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu. Podle § 53 odst. 3 písm. d) ZVZ prokazuje dodavatel tuto skutečnost čestným prohlášením.

Zákon, kterým byla novelizace ZVZ provedena, neobsahuje přechodná ustanovení, podle kterých by se určilo, zda dodavatelé musí nový kvalifikační předpoklad prokázat i v zadávacích řízeních, která byla zahájena před účinností této novelizace.

V souladu se základními zásadami, kterými je vázán náš právní řád, se výše uvedené povinnosti vztahují pouze na zadávací řízení, která byla zahájena po nabytí účinnosti předmětné novely zákona. Zadavatelům a dodavatelům se neukládají nové povinnosti v těch zadávacích řízeních, která byla zahájena před účinností novely. To by porušovalo zejména principy právní jistoty a zákazu retroaktivity. Na probíhající zadávací řízení se až do jeho ukončení zásadně vztahuje právní předpis ve znění účinném k datu zahájení zadávacího řízení.

Platí totiž, že požadavky na prokázání splnění kvalifikace stanoví zadavatel v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení, tedy v dokumentech, jejichž odesláním se zadávací řízení zahajuje. Zadavatel tímto způsobem vymezuje kvalifikační předpoklady pro účely konkrétního zadávacího řízení a může tak činit pouze v rozsahu, který mu právní předpisy umožňují. Dodavatelé ve svých nabídkách či žádostech o účast reagují na takto vymezené zadávací podmínky.

Dále platí, že zákon č. 375/2015 Sb. (předmětná novela ZVZ) přináší zcela nové instituty (dočasná správa, opatření k řešení krize), jež do 31. 12. 2015 nemohly být zavedeny. Proto prokazování splnění předmětného kvalifikačního předpokladu, který se navíc vztahuje toliko na omezený okruh subjektů působících na finančním trhu, v zadávacích řízeních zahájených před 31. 12. 2015 a k 1. 1. 2016 neukončených by bylo ryze formalistickým požadavkem.

Výklad, podle kterého se na dříve zahájená zadávací řízení novelizace základních kvalifikačních předpokladů nevztahuje, byl již v minulosti uplatňován. Například na začátku roku 2012 došlo k zavedení nových základních kvalifikačních předpokladů týkajících se problematiky trestní bezúhonnosti právnických osob a deliktů za umožnění nelegální práce. Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže tehdy tento výklad aprobovalo. Společné stanovisko je uveřejněno na internetových stránkách Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Tento výklad lze tudíž považovat za ustálený a široce akceptovaný.